

*Iets over Visschen levende in Zeesterren, en over eene nieuwe
soort van Oxybeles.*

Dezer dagen ontving ik door de welwillendheid van de heeren Jkhr. C. F. GOLDMANN en M. D. VAN DUIVENBODE te Ternate een voorwerp van *Culcita discoïdea* Agass. (*Asterias discoïdea* Lam.) van 176''' diameter benevens een voorwerp van *Oxybelus Brandesii* Blkr. van 111''' lengte, welke in genoemde zeester besloten werd aangetroffen. De heer GOLDMANN deelt mij hieromtrent bij schrijven van den 17ⁿ Junij 1854 het volgende mede.

„In . . . zult gij vinden eene zeester van belangrijke
»grootte. Het zonderlinge hiervan is, dat in de ster besloten
»werd gevonden een vischje met een' langen staart. De heer
»VAN DUIVENBODE kreeg ze gisteren uit zijne netten en be-
»geerig te weten, wat zich in het dier bevond, sneed hij eene
»driehoekige opening daarin en vond tot zijne verbazing in de
»holte een springlevendig vischje dat in het slijmerig vocht
»ronddartelde. Hij bragt het zoo bij mij voor uwe verzame-
»ling.”

Reeds eenige jaren geleden had mij wijlen Dr. PFLAUM een specimen van *Oxybelus Brandesii* toegezonden van Ceram, met de opmerking, dat deze soort standvastig leeft in eene soort van zeester. Deze zeester ontving ik echter niet. Waarschijnlijk is zij dezelfde soort als *Asterias discoïdea* Lam. Ik heb de mededeeling van Dr. PFLAUM toenmaals niet openbaar gemaakt en daarmede willen wachten tot ik ook het dier zou kennen, hetwelk de *Oxybelus* zich tot woonplaats had uitgekozen. De waarneming van Dr. PFLAUM is nu allezins bevestigd.

De vraag was thans, of de *Oxybeles* zich ophoudt in het levende of doode ligchaam van genoemde zeester. Uit het voorwerp van den heer VAN DUIVENBODE ontwaar ik, dat de ingewanden nog aanwezig zijn en geenszins in 'een' toestand van ontbinding, hoezeer gedeeltelijk beschadigd door het open snijden des diers. Het dier bevat overigens eene holte, ruim genoeg voor de vrije beweging van meerdere vischjes zooals *Oxy-*

belus Brandesii, welke in het vocht, in de holte des diers bevat, overvloedig voedsel schijnen te vinden.

Wanneer en hoe komt de Oxybeles in de Culcita? — De beantwoording dezer vraag zal misschien gemakkelijk zijn voor waarnemers te Banda, Wahaai en Ternate, van welke plaatsen mij Oxybelus Brandesii geworden is.

Ik teeken hier nog omtrent Oxybeles Brandesii aan, dat de rug- en aarsvin bij mijne kleinere voorwerpen zich om den staart vereenigen, of beter gezegd, dat er eene staartvin aanwezig is, waarvan ik bij mijn grooter voorwerp, beschreven en afgebeeld in den eersten jaargang van het Natuurkundig Tijdschrift voor Nederlandsch Indië, geen spoor kon waarnemen. Ook zijn meerdere voorwerpen op den rug met violetachtige als onderhuidsche vlekjes geteekend.

Ik bezit nog eene soort van Oxybeles, welke ik wegens haar slank ligchaam *Oxybeles lumbricoïdes* noem. Deze soort is bij Ceram aangetroffen. Daar het eenige voorwerp, wat ik er van bezit, beschadigd is, kan ik er geene nauwkeurige beschrijving van geven. Het is 142''' lang doch mist een gedeelte van den staart. Desniettegenstaande gaat de hoogte des ligchaams er meer dan 40 maal in de lengte en de kop ongeveer 21 maal in de lengte. Het tandenstelsel is geheel dat van het geslacht Oxybeles. De bovenkaak eindigt er onder het achterste gedeelte van het oog, en de borstvinnen zijn er zeer weinig ontwikkeld.

Batavia 20 Augustus 1854.

P. BLEEKER.

Visschen van de Natoena-eilanden.

Op zijne reis Batavia naar Borneo verbleef de heer Dr. O. MOHNIKE eenigen tijd op de Natoena-eilanden en vond daar, behalve eenige merkwaardige soorten van Holothuriën, een vier-

Bleeker, P. 1854. "Iets over Visschen levende in Zeesterren en over eene nieuwe soort van Oxybeles." *Natuurkundig tijdschrift voor Nederlandsch Indië* 7, 162–163.

View This Item Online: <https://www.biodiversitylibrary.org/item/48467>

Permalink: <https://www.biodiversitylibrary.org/partpdf/218320>

Holding Institution

New York Botanical Garden, LuEsther T. Mertz Library

Sponsored by

The LuEsther T Mertz Library, the New York Botanical Garden

Copyright & Reuse

Copyright Status: Public domain. The BHL considers that this work is no longer under copyright protection.

Rights: <https://www.biodiversitylibrary.org/permissions/>

This document was created from content at the **Biodiversity Heritage Library**, the world's largest open access digital library for biodiversity literature and archives. Visit BHL at <https://www.biodiversitylibrary.org>.